

YRKESKRÄV

Generella kunskaper
för medarbetare inom
verksamhetsområdet
”stöd och service till personer
med funktionsnedsättning”
(dock ej socialpsykiatri)

För mer information kontakta:
Carina Schmidt, Projektledare CARPE
tfn 08-508 25 410,
e-post carina.schmidt@stockholm.se

CARPE
www.projektcarpe.se

Verksamhetsområdet ”stöd och service till personer med funktionsnedsättning”

är brett, heterogent samt svårt att beskriva och avgränsa på ett enkelt sätt. Verksamheterna riktar sig till en mycket bred målgrupp, med mycket skiftande behov. Detta får konsekvenser för dem som arbetar inom verksamhetsområdet. Att hitta en gemensam yrkesidentitet försvåras av verksamhetsområdets bredd och komplexitet.

Vad är det för yrke?

Är det flera olika yrken?

Vilka kunskaper behövs för yrket/yrkena?

Yrkeskrav inom funktionshinderverksamheter

Mellan åren 2003-2005 pågick ett projekt inom Stockholms län som kallades ”Modellarbetsplatser”. Syftet var att stärka och tydliggöra yrkesrollen inom vård- och omsorgsområdet. Projektet ledde fram till en modell med sex tydliga yrkeskrav för både funktionshinderverksamheterna och äldreomsorgen samt en valideringsmetod för att bekräfta och erkänna varje medarbetares kompetens. Inom äldreomsorgen fortsatte arbetet med att utveckla både yrkeskraven och valideringsmetoden i form av ”Kravmärkt yrkesroll” med hjälp av statliga medel.

Projekt CARPE startade 2009 och syftar bland annat till att göra verksamhetsområdet både tydligare och synligare för olika grupper och på olika nivåer. I samverkan med ”Kravmärkt yrkesroll” har yrkeskraven för funktionshinderområdet aktualiserats och bearbetats, dels i en arbetsgrupp för yrkeskrav inom Carpe, dels i olika grupper av medarbetare och chefer inom Carpe. Målsättningen har varit att formulera gemensamma yrkeskrav som beskriver de generella kunskaper som krävs för att arbeta inom verksamhetsområdet.

Planering och administration

Planera och prioritera i verksamheten

Dokumentera och rapportera

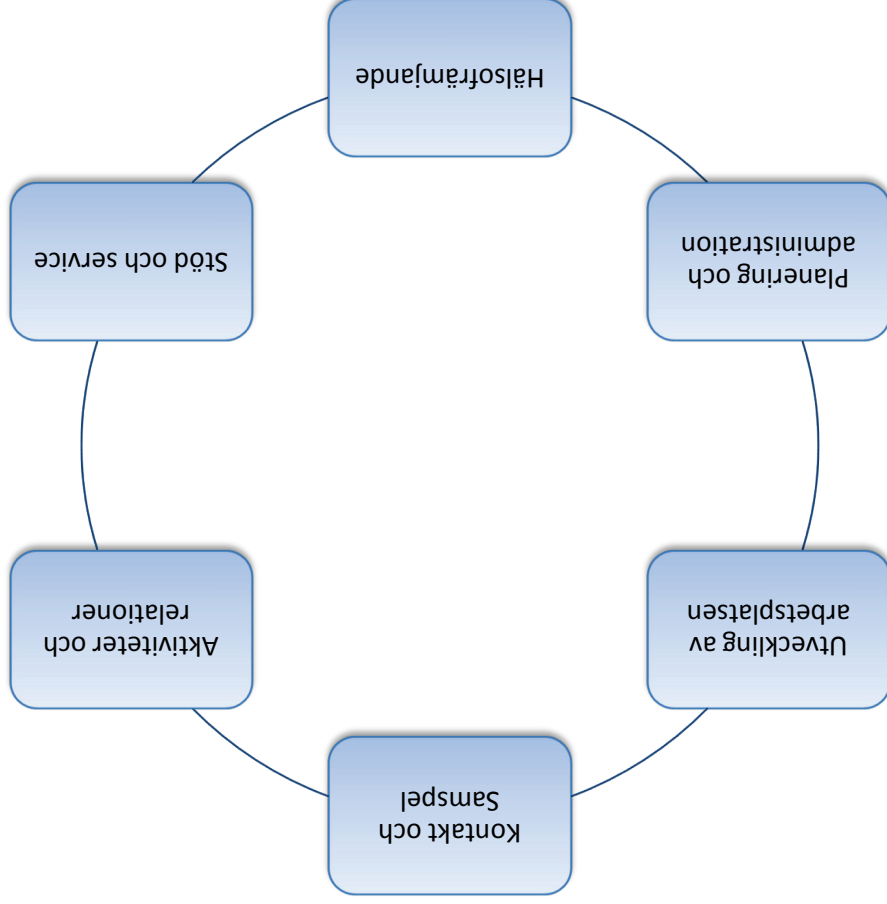
Utveckling av arbetsplatsen

Styrning, mål och organisation

Kommunikation i yrkesrollen

Introduktion av nyanställda och studerande

Yrkes- och kvalitetsutveckling

Yrkeskrav

Aktiviteter och relationer

Kontakt och Samspel

Kunskaper inom följande ämnesområden krävs:

Historia och traditioner

Vanor och behov

Olika funktionsnedläggningar

Bemötande och förhållningssätt

Kommunikation

Psykisk sjukdom, missbruk och
problemlösningsmetoder

Motorik och fysiologi

Fritid, kultur och meningsfulla aktiviteter

Social gemenskap

Dialog med närstående

Hjälpmedel

Stöd och service

Vardagskontakter

Vardagsstöd

Hälsofrämjande

Förebyggande och främjande arbete

Personlig omvårdnad

Måltider och näringslära

Hälso- och sjukvård

Läkemedel

Generella yrkeskrav

Yrkeskraven är framtagna för att beskriva de kunskaper som behövs inom verksamhetsområdet "stöd och service till personer med funktionsnedsättning". Kunskaperna som beskrivs avser generella kunskaper som alla bör ha, oavsett vilken typ av verksamhet man arbetar i.

För att erhålla dessa generella kunskaper krävs både teoretiska kunskaper och praktiska förmågor, vilket innebär att kunskaperna endast kan uppnås genom en kombination av traditionellt lärande i form av utbildning och erfarenhetsbaserat lärande i form av att ha utfört arbetsuppgifter i en kontext. De generella kunskaperna som beskrivs i yrkeskraven kan alltså inte uppnås genom att endast gå en grundutbildning. Man behöver också ha utövat yrket under en period. I många verksamheter behöver man också fördjupade kunskaper, eller spetskunskaper, utöver de generella kunskaperna.

De sex yrkeskraven

Det finns 6 övergripande **yrkeskrav**. Varje yrkeskrav innehåller ett antal **ämnesområden** som varje medarbetare behöver ha kunskaper om. Kunskaperna specificeras sedan i ett antal **kunskapsmål**. För att tydliggöra vad varje medarbetare ska kunna har kunskapsmålen brutits ned i ca 200 olika **lärandemål**.